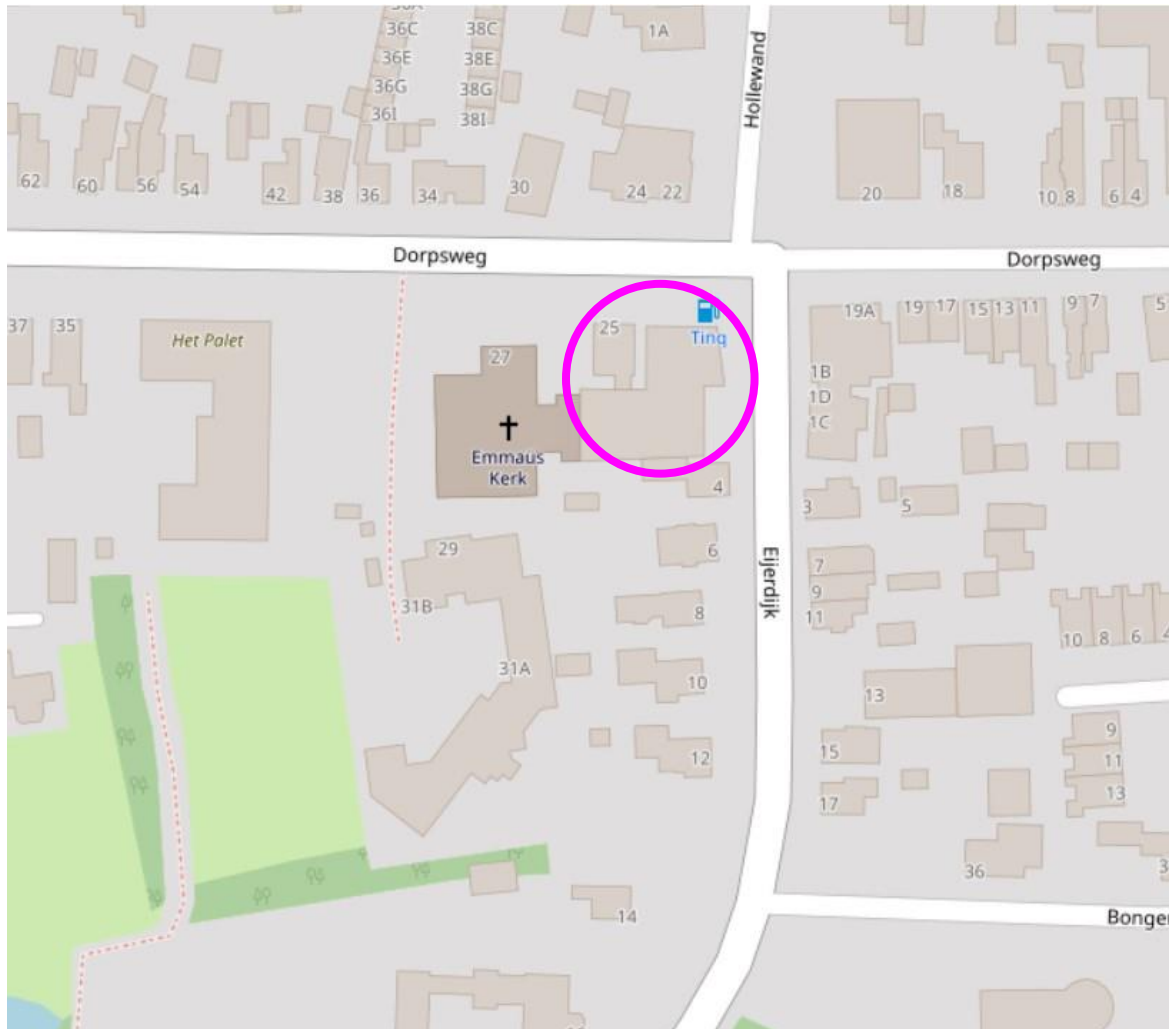

Naderonderzoek Dorpsweg 23-25 Hattem Soortgroep vleermuis, huismus, gierzwaluw

Naderonderzoek Dorpsweg 23-25 Hattem Soortgroep vleermuis, huismus, gierzwaluw

Opdrachtgever: Ontwikkelingsmaatschappij Hattem B.V
Gooimeer 5-39
1411DD Naarden

Datum: 16 oktober 2023

Status: **Definitief**
Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E info@foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	4
2 METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1 BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
2.2 VLEERMUIZEN	6
2.2 HUISMUS	6
2.3 GIERZWALUW	7
3 RESULTATEN	8
3.1 VLEERMUIZEN	8
3.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen	8
3.1.2 Foerageergebieden	8
3.1.3 Vliegroutes	9
3.1.4 Overige waarnemingen	9
3.2 HUISMUS	10
3.3 GIERZWALUW	11
3.8 OVERIGE SOORTEN	11
3.8.1 Steenmarter	11
4 CONCLUSIE	13
4.1 VLEERMUIS	13
4.1.1 Verblijfplaatsen	13
4.1.2 Foerageergebied	13
4.1.3 Vliegroute	13
4.2 HUISMUS	14
4.3 GIERZWALUW	14
4.4 OVERIGE SOORTEN	14
4.4.1 Steenmarter	14
5 ADVIES	16
5.1 INTRINSIEKE WAARDE	16

1 Inleiding

In opdracht van Ontwikkelingsmaatschappij Hattem B.V. is een nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal beschermde diersoorten en soortgroepen op de locatie aan de Dorpsweg 23-25 in Hattem.

De reden voor dit nader onderzoek is dat het tankstation, (auto)garage-showroom en bedrijfswoning op dit perceel gesloopt worden om plaats te maken voor nieuwbouw appartementen.

In het voorjaar van 2023 is door Foreest Groen Consult B.V. een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: "Quickscan natuuronderzoek Dorpsweg 23 - 25 in Hattem". Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Het betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen (verblijfplaatsen);
- Huismus;
- Gierzwaluw.

Voor al deze soorten en soortgroepen is in 2023 een nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door: B. Bast BSc., G.L. Dado BSc., L. Dijkgraaf MSc., J. Frints BSc., R. van Giersbergen BSc., J. Heida MSc., K.M.A. de Jong BSc., L. Moreno Spiegelberg MSc., E. Smits BSc. en B. Wallace BSc. werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV.

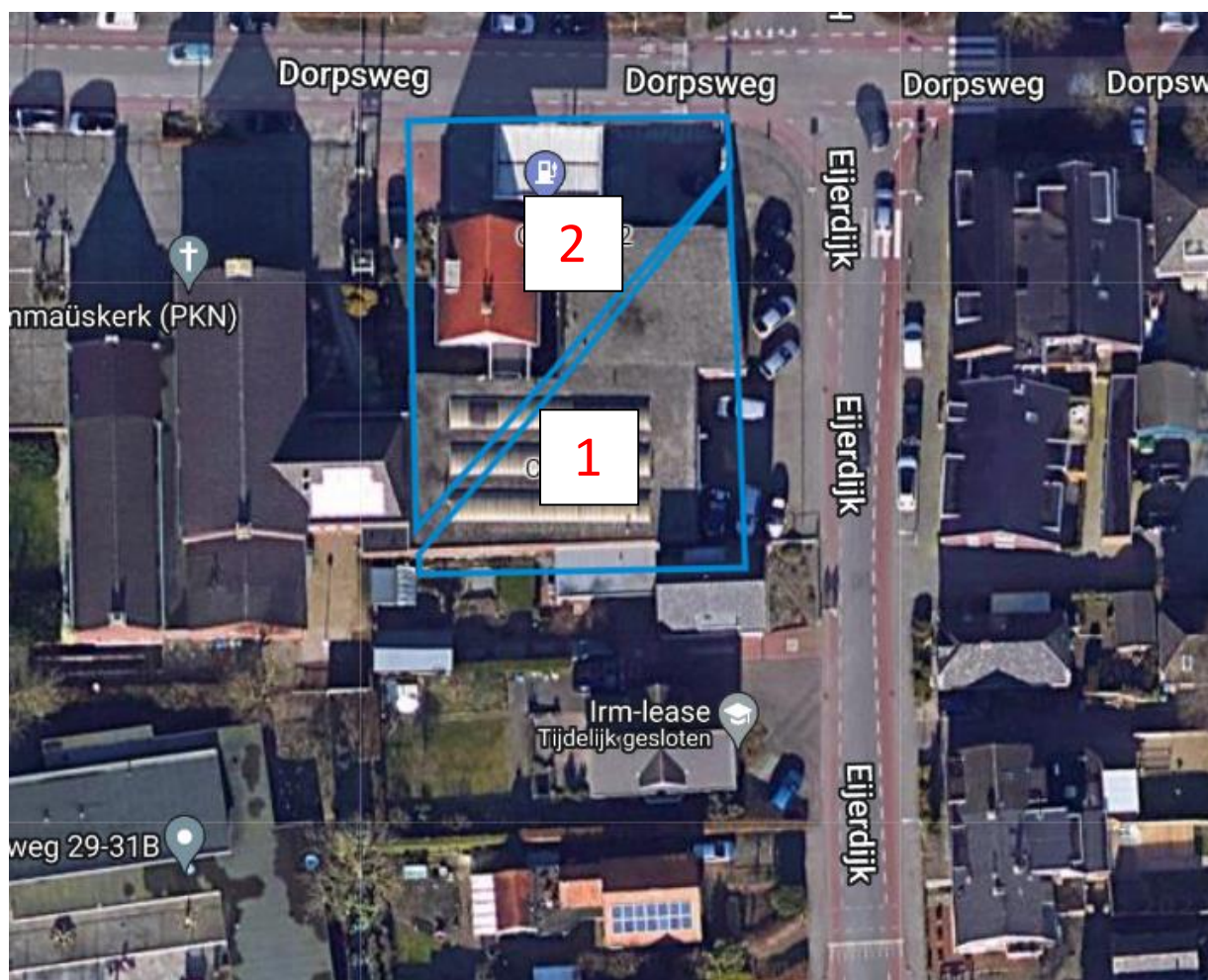
De rapportage is uitgewerkt door L.D. Bakker MSc. werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

Op het terrein staat een Fiat autogarage. De garage bestaat uit een werkplaats en een showroom en zit intern verbonden met een bedrijfswoning uit de jaren '30. Aan de wegzijde staat ook een tankstation. De omgeving is grotendeels verhard en het ruimtegebruik is kenmerkend voor een hoog stedelijk gebied. Rondom de bebouwing is vooral bestrating te vinden en er is een tuin die representatief is ingericht met traditionele tuinplanten. In de nabije omgeving is wat openbaar groen met bomen op gazons aanwezig. Het gebied zelf ligt vlakbij de rivier de IJssel. De locatie is grotendeels omsloten door woonwijken.

Om een volledig overzicht van de planlocatie voor dit nader onderzoek te krijgen is deze opgedeeld in twee verschillende clusters. Een overzicht van deze clusters staat in afbeelding 1.

Afbeelding 1, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een blauwe lijn omcirkeld.

2.2 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor in totaal 5 bezoeken van elk 2,0 uur per cluster afgelegd. Het plangebied is onderverdeeld in twee clusters, in totaal zijn er dus 10 bezoeken afgelegd.

Data en duur bezoeken:

Cluster	Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	1	19-05-2023	E. Smits	17 °C, 0/8, 2 Bft - 16 °C, 0/8, 2 Bft	21:30 - 23:30
	2	04-07-2023	E. Smits	19 °C, 3/8, 1 Bft - 18 °C, 4/8, 2 Bft	22:00 - 00:00
	3	11-07-2023	E. Smits	19 °C, 1/8, 2 Bft - 19 °C, 0/8, 2 Bft	03:25 - 05:25
	4	21-08-2023	B. Wallace	21 °C, 0/8, 0 Bft - 19 °C, 0/8, 0 Bft	00:00 - 02:00
	5	24-09-2023	G.L. Dado	18 °C, 0/8, 3 Bft - 16 °C, 0/8, 3 Bft	21:30 - 23:30
2	1	16-05-2023	L. Moreno Spiegelberg	13 °C, 5/8, 2 Bft - 10 °C, 0/8, 1 Bft	21:30 - 23:30
	2	29-06-2023	K. de Jong	17 °C, 8/8, 4 Bft - 19 °C, 8/8, 3 Bft	22:00 - 00:00
	3	18-07-2023	R. van Giersbergen	16 °C, 0/8, 0 Bft - 15 °C, 1/8, 0 Bft	03:30 - 05:45
	4	21-08-2023	J. Frints	21 °C, 0/8, 0 Bft - 19 °C, 0/8, 0 Bft	00:00 - 02:00
	5	24-09-2023	B. Bast	18 °C, 0/8, 3 Bft - 16 °C, 0/8, 3 Bft	21:30 - 23:30

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Batexplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

2.2 Huismus

Conform kennisdocument huismus, BIJ12, zijn in de periode tussen 1 april en 15 mei twee gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	05-04-2023	J. Heida	9 °C, 1/8, 2 Bft	13:00-14:00
2	03-05-2023	J. Heida	13°C, 1/8, 2 Bft	14:30-15:30

2.3 Gierzwaluw

Conform kennisdocument gierzwaluw, BIJ12, zijn in de periode tussen 15 mei en 15 juli drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment. Dit onderzoek is twee keer gecombineerd uitgevoerd met het vleermuis onderzoek. Hiernaast is separaat een extra onderzoek uitgevoerd.

Data van bezoeken:

Cluster	Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	1	19-05-2023	E. Smits	17 °C, 0/8, 2 Bft - 16°C, 0/8, 2 Bft	21:00-23.30
	2	07-06-2023	L. Dijkgraaf	17 °C, 0/8, 3 Bft - 15 °C, 1/8, 3 Bft	20:55-22:15
	3	04-07-2023	E. Smits	19°C, 3/8, 1 Bft - 18°C, 4/8, 2 Bft	21:30 - 00:00
2	1	16-05-2023	L. Moreno Spiegelberg	13°C, 5/8, 2 Bft -10°C, 0/8, 1 Bft	20:30-23:30
	2	07-06-2023	L. Dijkgraaf	17 °C, 0/8, 3 Bft - 15 °C, 1/8, 3 Bft	20:55-22:15
	3	29-06-2023	K. de Jong	17°C, 8/8, 4 Bft- 19°C, 8/8, 3 Bft	21:00-00:00

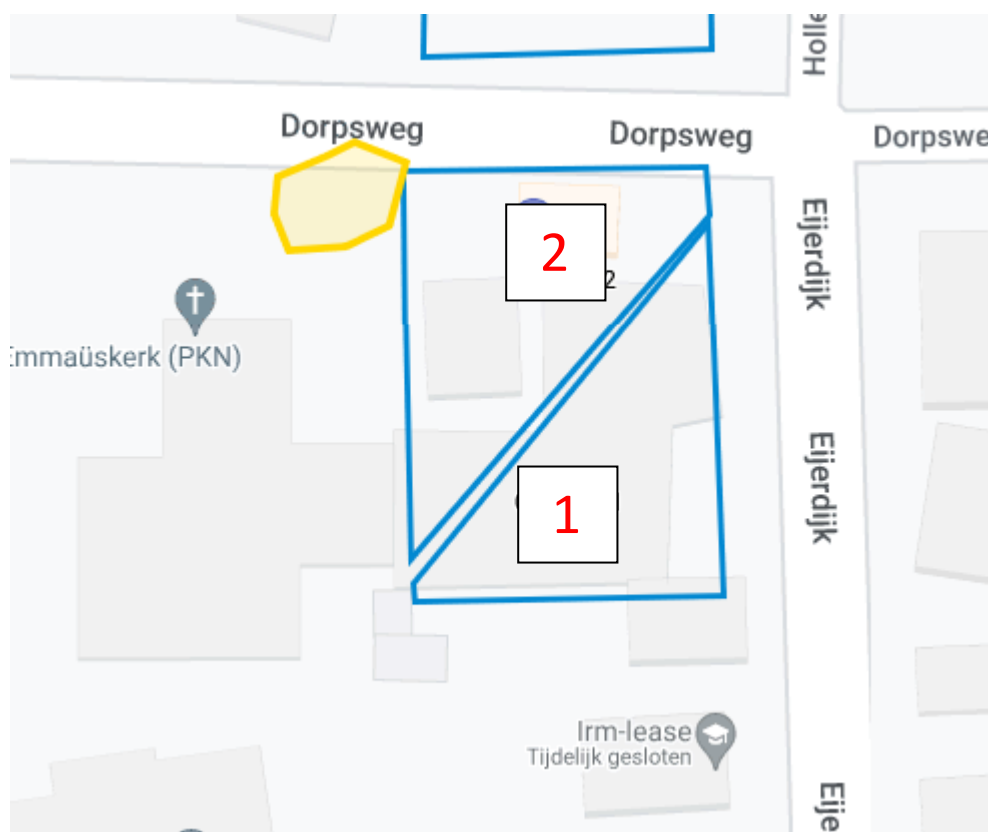
3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Type verblijf	Aantal verblijfplaatsen	Soort	Aantal individuen	Locaties
Winterverblijf	Afwezig	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Kraamverblijf	Afwezig	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Zomerverblijf	Afwezig	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Paarverblijf	1	Gewone dwergvleermuis	1	Baltsterritorium in cluster 2 boven de inrit ten westen van het tankstation

Van de baltsende vleermuizen is geen invliegen waargenomen.

Afbeelding 2, Visualisatie van de aangetroffen situatie. Geel vlak is een baltsterritorium.

3.1.2 Foerageergebieden

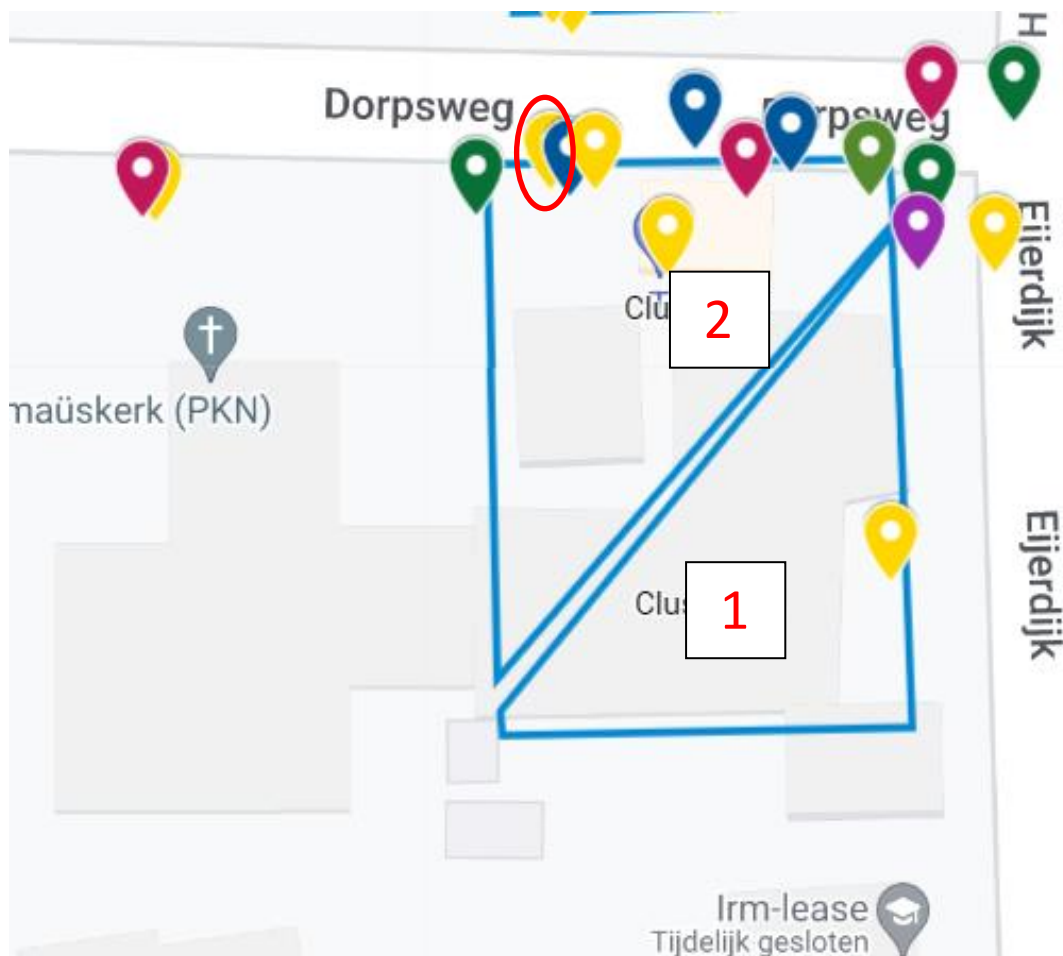
Tijdens de onderzoeken zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze gewone dwergvleermuizen foerageerden in cluster 2 boven de inrit ten westen van de tankstation. Hiernaast zijn geen andere foeragerende vleermuizen waargenomen.

3.1.3 Vliegroutes

Tijdens de onderzoeken zijn geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen.

3.1.4 Overige waarnemingen

Naast gewone dwergvleermuizen zijn nog andere soorten vleermuizen waargenomen. Hier gaat het allemaal om passerende vleermuizen. Het betreft laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Ook zijn er passerende gewone dwergveermuizen aangetroffen. Deze vleermuizen hadden verder geen binding met de locatie.

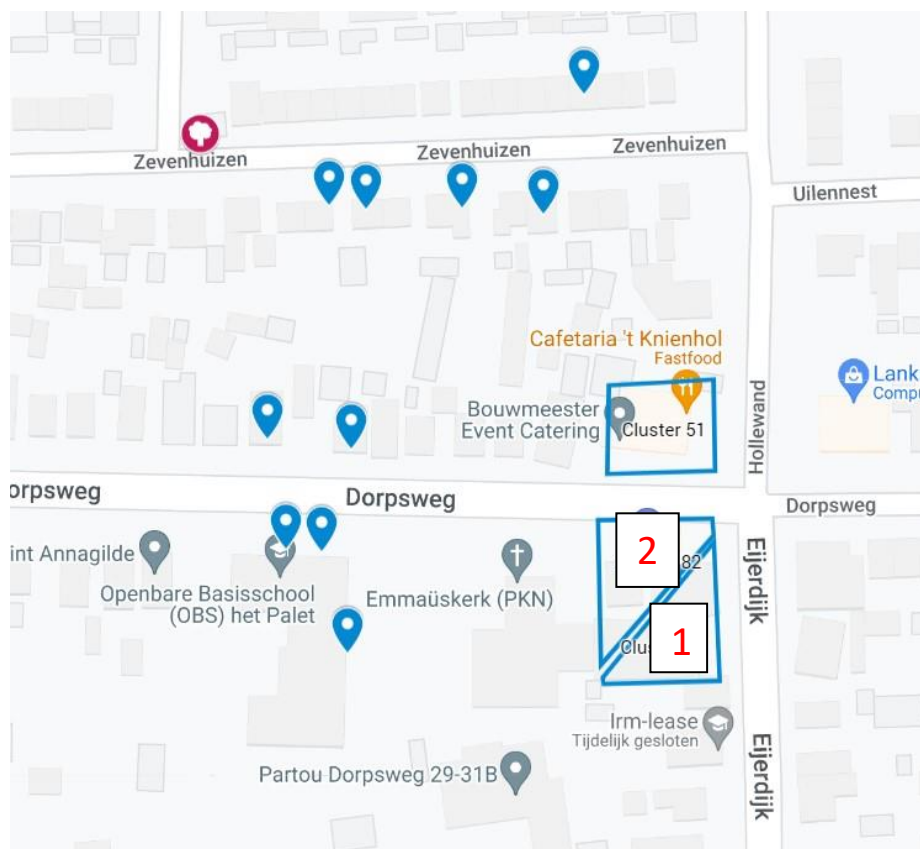

Afbeelding 3, Visualisatie van de aangetroffen situatie. Gele druppel met rode cirkel: foeragerende gewone dwergvleermuis, gele druppels: passerende gewone dwergvleermuis, donker groene druppel: laatvlieger, licht groene druppel: kleine dwergvleermuis, paarse druppel: gewone grootoorvleermuis, rode druppel: rosse vleermuis en blauwe druppel: ruige dwergvleermuis.

3.2 Huismus

Bij het onderzoek zijn geen nesten aangetroffen in de gebouwen en ook geen kwetterbosjes op het terrein.

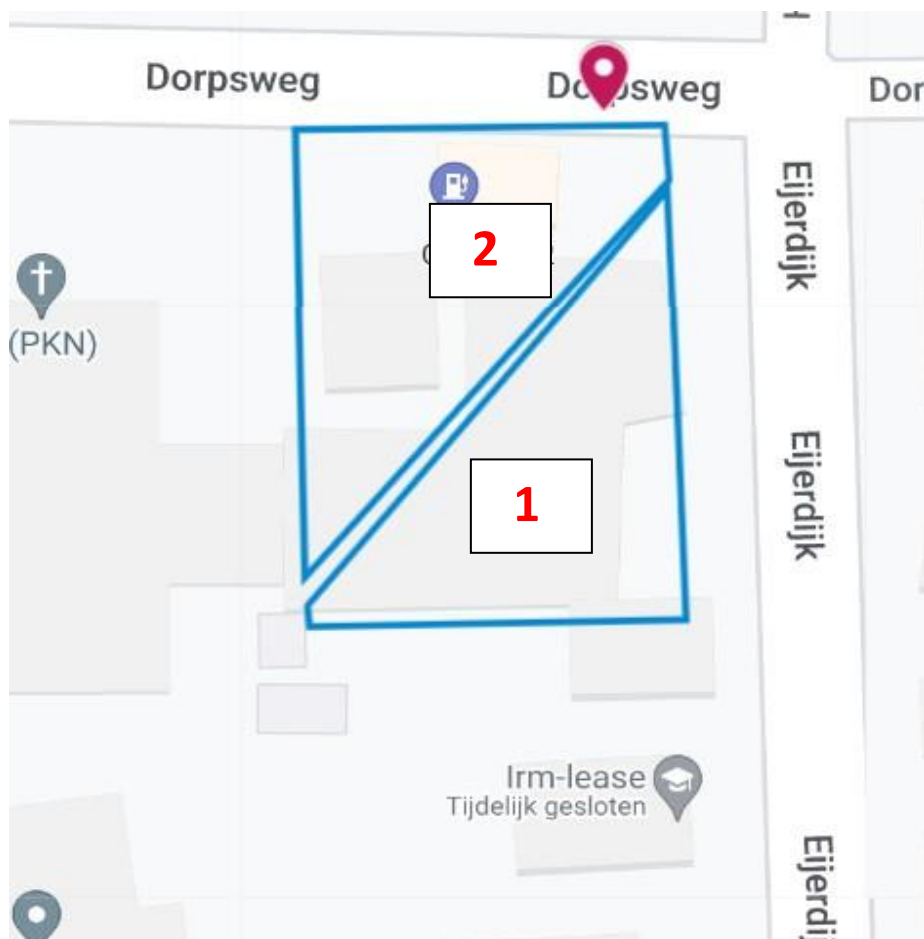
Er zijn wel meerdere nesten in huizen in de omgeving aangetroffen.

Afbeelding 4, visualisatie van de aangetroffen huismussen. Blauwe druppels zijn nestplekken of baltsende mannetjes, paarse boom is een kwetterbosje. Cluster 1 en 2 zijn de clusters in kwestie.

3.3 Gierzwaluw

Tijdens de onderzoeken zijn geen broedparen van gierzwaluw aangetroffen in de gebouwen. Wel zijn er vliegende gierzwaluw in de omgeving waargenomen. Deze vlogen voor cluster 2 boven de dorpsweg.

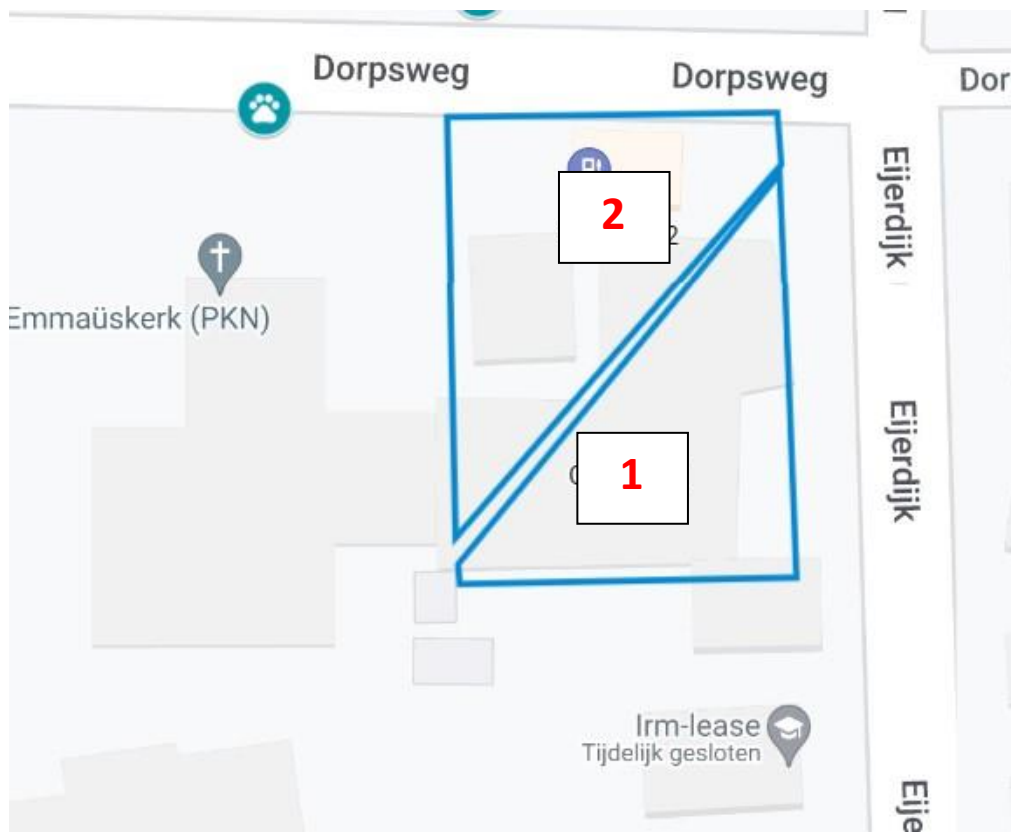

Afbeelding 3, visualisatie van de aangetroffen gierzwaluwen. Paarse druppels zijn vliegende gierzwaluwen.

3.8 Overige soorten

3.8.1 Steenmarter

Op één avond is een steenmarter waargenomen die langs de Dorpsweg liep.

Afbeelding 4, visualisatie van de aangetroffen overige waarnemingen. Blauwe pootafdruk: steenmarter.

4 Conclusie

4.1 Vleermuis

4.1.1 Verblijfplaatsen

De onderzochte locatie is van belang voor vleermuizen als vaste rust- en verblijfplaats.

Paarverblijven

Tijdens de onderzoeken is één baltsterritorium vastgesteld. Deze bevindt zich naast cluster 2 boven de inrit ten westen van het tankstation. De overkapping van het tankstation is voor vleermuizen van geen belang, de overkapping is gesloten. De woning is niet door de vleermuis benaderd. De vleermuis baltste boven de openruimte voor de kerk en naast het tankstation. Een invlieglocatie is niet vastgesteld. Moet het verblijf worden toegekend dan is dit in de naastgelegen kerk waar meerdere openingen aanwezig zijn. De aanwezigheid in het plangebied kan worden uitgesloten.

Overige verblijven

Zomerverblijven, kraamverblijven en winterverblijven zijn niet aangetroffen.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.1.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd indien deze essentieel zijn voor het functioneren van een verblijfplaats. Bij de onderzoeken zijn essentiële foerageergebieden niet vastgesteld. Tijdens het onderzoek zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen.

Gewone dwergvleermuizen jagen in half opengebieden, langs objecten zoals gevels, water, lantarenpalen, bosranden en ander beplantingen. Van deze objecten worden weliswaar de beplantingen op het terrein tijdens de werkzaamheden tijdelijk aangetast, foerageergebieden van deze soort blijven ruimschoots voorhanden in de omgeving. Na de werkzaamheden kunnen de vleermuizen hier weer gewoon foerageren.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft foerageergebieden van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.1.3 Vliegroute

De onderzochte locatie is niet van belang voor vleermuizen wat betreft vliegroute.

Vliegroutes zijn tijdens de onderzoeken niet waargenomen. Bovendien zijn de gebouw geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Zo is er sprake van lichtverstoring en staan er geen aansluitende bomenrijen op het terrein. Door de omliggende bebouwing blijft de

wind luwte intact bij het verdwijnen van de panden. De dieren ondervinden hierdoor geen nadeel van de sloop van deze gebouwen.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegroutes van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.2 Huismus

De onderzochte locatie is niet van belang voor de huismus.

Tijdens de onderzoeken zijn geen nesten aangetroffen in het pand en ook geen kwetterbosjes rondom het pand. Wel zijn er meerdere nesten en kwetterbosjes aanwezig in de omgeving. Kwetterbosjes maken deel uit van het functioneel leefgebied van de huismus en zijn om die reden ook beschermd. Tijdens de onderzoeken werden de struiken op de planlocatie niet gebruikt.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.3 Gierzwaluw

De onderzochte locatie is niet van belang voor de gierzwaluw. De waargenomen gierzwaluw had geen binding met de planlocatie.

Tijdens de onderzoeken zijn geen broedparen van gierzwaluw aangetroffen in het gebouw.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gierzwaluw. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.4 Overige soorten

4.4.1 Steenmarter

De onderzochte locatie is niet van belang voor de steenmarter.

Op één avond is een steenmarter waargenomen die langs de Dorpsweg liep. Deze steenmarter was zich alleen aan het verplaatsen door de omgeving en heeft verder geen binding met het plangebied. Bovendien biedt het plangebied geen voedsel of schuilplaatsen voor deze soort. De gebouwen zijn ontoegankelijk voor de steenmarter.

Het slopen van de gebouwen en nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de steenmarter. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5 Advies

5.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.